

Perspectiefnota

Dank voorzitter. Het is een bijzonder moment voor mij om voor het eerst te spreken over de perspectiefnota, en het is direct een belangrijke: een uitdagende gelegenheid, gezien de noodzaak tot bezuinigingen. Het stemt ons echter ook kritisch. Willen we kritisch zijn? Liever niet natuurlijk. Moet het? Helaas ontkomen we er niet aan.

Laten we echter beginnen met wat positieve punten. Als PvdA kunnen wij ons vinden in de voorstellen over de OZB-verhoging. Dit is een van de instrumenten om onze inkomsten te verhogen, en in de huidige tijden is het noodzakelijk. Tegelijkertijd begrijpen we dat dit voor veel mensen, vooral voor de huiseigenaren met middeninkomens, een lastige maatregel kan zijn. De woonlasten stijgen, en we realiseren ons dat dit druk kan leggen op de financiën van deze huishoudens. Het is nooit onze intentie om de lasten onnodig te verzwaren, maar de realiteit dwingt ons tot moeilijke keuzes. Ook de verhoging van de parkeerkosten zien wij als een noodzakelijke maatregel. Hiermee hopen we niet alleen extra inkomsten te genereren, maar ook meer mensen te overtuigen om de fiets te nemen, te wandelen of gebruik te maken van het openbaar vervoer als zij naar onze mooiste vestigingsstad komen.

Echter, voorzitter, er zijn vele zorgen die ons bezighouden. De huidige maatschappelijke situatie baart ons grote zorgen. We zien een toenemende polarisatie in de samenleving. Dit werd recent weer benadrukt in het regeringsdebat. Als lokale politici hebben wij de kans om een ander voorbeeld te stellen, naast elkaar staan in plaats van tegenover elkaar. Laten we hier de komende jaren nog meer op inzetten. Vooral in de tijden van bezuinigingen. Hoewel politieke partijen verschillende visies kunnen hebben, moeten we altijd handelen in het belang van Gorinchem en onze inwoners. En over onze inwoners gesproken. Wij hebben zorgen over verschillende, negatieve, ontwikkelingen in de samenleving. Laten we beginnen met armoede. Te veel gezinnen worstelen om de eindjes aan elkaar te knopen. De stijgende inflatie maakt het voor velen nog moeilijker om de dagelijkse boodschappen te betalen. En dan hebben we het nog niet eens over de blijvende gevolgen van de Russische invasie in Oekraïne, die de energieprijzen de pan uit heeft doen rijzen. Nog steeds zien huishoudens dat hun energierekening verdubbeld is ten opzichte van een paar jaar geleden. Ondanks de inspanningen met energiecoaches en andere ondersteunende maatregelen, blijft dit voor ons een aandachtspunt. Wat doet het college voor die mensen die blijvend hun energierekening niet kunnen betalen? En niet alleen voor huishoudens is dit een uitdaging; de vraag geldt ook voor buurthuizen en verenigingsgebouwen.

Ook als we kijken naar de verhoging van de zwembadkaartjes. Laatst hebben we samen met Stadsbelang hier vragen over gesteld. De wethouder gaf aan dat hij in gesprek zou gaan om te kijken wat we voor minima, of gezinnen die hier net boven vallen, kunnen doen om het betaalbaar te houden voor gezinnen. Heeft de wethouder deze gesprekken al gevoerd? Is de wethouder bereid om meer communicatie te voeren over Stichting Leergeld, met name gericht op gezinnen die nu nog meer moeite hebben met de kosten van zwembadkaartjes?

Daarnaast vinden we het pijnlijk om te zien dat mensen met een handicap nu moeten betalen voor een parkeerkaart. Juist in tijden van bezuinigingen moeten we ervoor zorgen dat we onze meest kwetsbare inwoners niet uit het oog verliezen. We vinden het belangrijk om als gemeente inclusiviteit te waarborgen, zonder extra financiële druk te leggen op onze meest kwetsbare inwoners. Daarom dienen wij, samen met het CDA, Democraten Gorinchem en D66, een

amendement in om dit niet door te voeren. Er is ruimte binnen de perspectiefnota om het niet innen van deze €5.000 op te vangen.

Een andere zorg is de toenemende eenzaamheid, vooral onder jongeren. Uit de jaarstukken 2023 bleek dat steeds meer jongeren zich eenzaam voelen en kampen met zware gevoelens. Het beeld voor het stadhuis herinnert ons aan de ernst van dit probleem. Jongeren, maar ook volwassenen, zien soms het leven niet meer zitten. Dit is een zorgelijke ontwikkeling die onze aandacht heeft en actie vereist. Zij hebben de juiste hulp en de juiste mensen om zich heen nodig. Wat voor acties gaat het college ondernemen om deze ontwikkeling tegen te gaan?

En met al deze zorgen moeten we ook nog bezuinigen op het sociaal domein. Dit is het domein dat juist onze meest kwetsbare inwoners ondersteunt. En hoewel het goed is om te horen dat er niet wordt gekort op inkomensondersteuning, zijn wij wel benieuwd hoe het college op de bedrijfsvoering gaat bezuinigen. Hebben zij al een plan van aanpak? En kunnen zij garanderen dat inwoners hier niet de dupe van gaan worden? En bovenop de structurele bezuiniging stelt het college ook nog voor om 1.1 miljoen uit de reserve sociaal domein te onttrekken. Hier zijn wij pertinent tegen en daarom dienen wij een amendement in om dit te voorkomen. Laat het geld wat bedoeld is voor het sociale domein ten goede komen voor het sociale domein. Problematiek wordt steeds complexer. De afgelopen jaren zijn de kosten met betrekking tot het sociale domein al flink gestegen. Kunnen we tegenvallers dan nog opvangen? De hervormingsagenda is een mooie landelijke ontwikkeling, die kan bijdragen aan kostenbesparing, maar wel één met uitdagingen. In de perspectiefnota staat dat wij vanaf 2025 al kostenbesparingen kunnen realiseren. Hoe realistisch is dit? Hoe gaat het met het implementeren van de maatregelen? Wat zijn de consequenties voor het budget van het sociaal domein als deze verwachte kostenbesparingen niet worden behaald? Voor ons te veel onzekerheden en genoeg reden om het amendement in te dienen.

We maken ons echter niet alleen zorgen over inhoudelijke aspecten. We staan namelijk ook kritisch tegenover de planningsvaardigheden van het college. Dit was het moment om duidelijke keuzes te maken over de voortgang van de nieuwe doelen. Het feit dat we nu meerdere financieel onhaalbare varianten hebben uitgewerkt, roept vragen op over de effectiviteit van ons beleid. Nu is er besloten om een nieuwe variant uit te werken waarvan we wederom niet weten of dit financieel haalbaar is. Een integrale afweging op dit moment had ons wellicht een andere positie kunnen geven. Maar nu hangt dit als zwaard van Damocles boven ons. En dan zijn er nog de ambitieuze plannen op het gebied van onderwijs. Hoewel we de ambitie van het college waarderen, moeten we ook realistisch blijven. Het lijkt erop dat de plannen verre van haalbaar zijn. Het blijft de vraag hoe we aan al die miljoenen gaan komen om de plannen te realiseren.

Voorzitter, om af te sluiten. We staan op een kruispunt. Hoe wilt het college herinnerd worden? Als een college dat ondanks de uitdagingen de menselijke maat niet uit het oog verloor en zich bleef inzetten voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen, zowel financieel als sociaal? Of als een college dat ten onder ging aan haar eigen ambities?

Dank voorzitter.